

พระราชกฤษฎีกา

พระราชทานอภัยโทษ

พ.ศ. ๒๕๒๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๓

เป็นปีที่ ๓๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ นี้ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้เจริญพระชนมพรรษาครบ ๔ รอบ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เจริญพระชนมายุครบ ๘๐ พรรษา และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาเจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เจริญพระชนมายุครบ ๒๕ พรรษา นับเป็นศุภวารดิถีมหิ

เล่ม ๕๑ ตอนที่ ๑๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ ตุลาคม ๒๕๒๓

ความสำคัญยิ่ง สมควรพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องราชทัณฑ์ เพื่อให้โอกาสแก่บุคคลเหล่านั้นกลับประพฤติตนเป็นพลเมืองดี อันจะเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๕ และมาตรา ๑๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กับมาตรา ๒๖๑ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๓ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๒๓”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“นักโทษเด็ดขาด” หมายความว่า ผู้ซึ่งในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เป็นนักโทษเด็ดขาด ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ และนักโทษตามพระราชบัญญัติเรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕

“ผู้ต้องกักขัง” หมายความว่า ผู้ต้องโทษกักขังแทนโทษจำคุก หรือผู้ต้องกักขังแทนค่าปรับ ที่คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลถึงที่สุด ก่อนหรือในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

“กำหนดโทษ” หมายความว่า กำหนดโทษซึ่งศาลได้กำหนดไว้ในคำพิพากษา และระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเมื่อคดีถึงที่สุด หรือกำหนดโทษตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้ลงโทษ หรือกำหนดโทษดังกล่าวที่ได้ลดโทษลงแล้วโดยการได้รับพระราชทานอภัยโทษ หรือโดยเหตุอื่นถ้ามี

“ต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุก ไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี โดยมีได้ถูกศาลพิพากษาให้เพิ่มโทษฐานกระทำความผิดอีก ตามมาตรา ๘๒ หรือมาตรา ๘๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๔ ผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกานี้ ต้องมีตัวอยู่ในความควบคุมของทางราชการ หรือถูกกักขังไว้ในสถานที่หรือที่อาศัยที่ศาลหรือทางราชการกำหนด ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับติดต่อกันไปจนถึงวันที่ออกหมายหรือคำสั่งปล่อย หรือลดโทษตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๕ นักโทษเด็ดขาดหรือผู้ต้องกักขังดังต่อไปนี้ ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อยตัวไป

(๑) ผู้ต้องกักขัง

(๒) ผู้ต้องโทษจำคุก ไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ซึ่งมีโทษจำคุกตามกำหนดโทษ ที่จะต้องได้รับต่อไปเหลืออยู่รวมกันไม่เกินหกเดือน นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

(๓) ผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) เป็นคนพิการ โดยตาบอดทั้งสองข้าง มือหรือเท้าด้วนทั้งสองข้าง หรือเป็นคนทุพพลภาพมีลักษณะอันเห็นได้ชัด ซึ่งในกรณีหลังนี้แพทย์ของทางราชการไม่น้อยกว่าสองคนได้ตรวจรับรองเป็นเอกฉันท์ว่าไม่สามารถประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพได้ตลอดชีวิต

(ข) เป็นคนเจ็บป่วยด้วยวัณโรค โรคเรื้อน โรคมะเร็ง หรือโรคจิตซึ่งทางการแพทย์วินิจฉัยได้ทำการรักษามาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือน ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับและแพทย์ของทางราชการไม่น้อยกว่าสองคนได้ตรวจรับรองเป็นเอกฉันท์ว่า ไม่สามารถจะรักษาในเรือนจำให้หายได้ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ต้องได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่าห้าปี หรือไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒ ของโทษตามกำหนดโทษ

(ค) เป็นหญิงซึ่งแพทย์ของทางราชการตรวจรับรองว่ามีครรภ์ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี โทษจำคุกตามกำหนดโทษที่จะต้องได้รับต่อไปเหลืออยู่รวมกันไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

(ง) เป็นหญิงซึ่งต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒ ของโทษตามกำหนดโทษ

(จ) เป็นคนมีอายุตามที่ปรากฏในทะเบียนรายตัวของเรือนจำ ไม่ต่ำกว่าหกสิบปีบริบูรณ์ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ และไม่ว่า

ในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่าห้าปี หรือไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒ ของโทษตามกำหนดโทษ

(ฉ) เป็นผู้ต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก และมีอายุตามที่ปรากฏในทะเบียนรายตัวของเรือนจำยังไม่ครบยี่สิบปีบริบูรณ์ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒ ของโทษตามกำหนดโทษ

(ช) เป็นผู้ต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก และโทษตามกำหนดโทษ ไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี จำคุกรวมกันไม่เกินหนึ่งปี

(ซ) เป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นเยี่ยม และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี โทษจำคุกตามกำหนดโทษที่จะต้องได้รับต่อไปเหลืออยู่รวมกันไม่เกินสองปี นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

(๔) ผู้ได้รับพักการลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ หรือกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร หรือได้รับการปล่อยตัวคุมประพฤติเนื่องจากการได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ ซึ่งมีได้ปฏิบัติผิดเงื่อนไขแห่งการพักการลงโทษ หรือเงื่อนไขการคุมประพฤติจากการได้ลดวันต้องโทษจำคุก

มาตรา ๖ นักโทษเด็ดขาดซึ่งมิได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อยตัวไปตามมาตรา ๕ ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษลดโทษแต่เพียงกรณีหนึ่งกรณีใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ต้องโทษประหารชีวิต ให้ลดลงเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต
- (๒) ผู้ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิต ให้ลดลงเป็นโทษจำคุกห้าสิบปี โดยให้นับแต่วันที่ต้องรับโทษ เว้นแต่กรณีที่จะต้องนับโทษต่อจากคดีอื่น ให้นับโทษต่อจากคดีนั้น

(๓) ผู้ต้องโทษจำคุกไม่ถึงตลอดชีวิต ให้ลดโทษจากกำหนดโทษ ตามลำดับขั้นนักโทษเด็ดขาดตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ หรือตามกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร ดังต่อไปนี้

ชั้นเยี่ยม	๑ ใน ๔
ชั้นดีมาก	๑ ใน ๕
ชั้นดี	๑ ใน ๖
ชั้นกลาง	๑ ใน ๗

(๔) ผู้ต้องโทษจำคุกเพราะความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท และไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย และในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ผู้นั้นไม่มีคดีอื่น ไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดีที่ต้องรับหรือจะต้องรับโทษจำคุกอยู่ด้วย ให้ลดโทษจากกำหนดโทษลง ๒ ใน ๓

มาตรา ๗ นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ไม่ว่าจะได้รับพระราชทานอภัยโทษลดโทษตามมาตรา ๖ ด้วยหรือไม่ ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษลดโทษลงเป็นพิเศษอีกหนึ่งปี

มาตรา ๘ นักโทษเด็ดขาดชั้นเลวและชั้นเลวมากตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ หรือกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร ไม่อยู่ในข่ายได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๕ นักโทษเด็ดขาด ซึ่งต้องโทษในลักษณะความผิดต่อ
กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ในคดีต้องโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไป
ตามที่ศาลได้กำหนดไว้ในคำพิพากษาและระบุไว้ในหมายแจ้งโทษเมื่อคดี
ถึงที่สุด หรือที่ได้กำหนดไว้ตามคำสั่งชอด้วยกฎหมาย ให้ลงโทษ
จำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไป ไม่อยู่ในข่ายได้รับพระราชทานอภัยโทษตาม
พระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๑๐ นักโทษเด็ดขาด ซึ่งต้องโทษภายหลังวันที่พระราช
กฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ไข้มังคับ ในลักษณะ
ความผิดดังต่อไปนี้ ไม่อยู่ในข่ายได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราช
กฤษฎีกานี้

(๑) ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร และความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอกราชอาณาจักร ตามประมวลกฎหมายอาญา

(๒) ความผิดตามมาตรา ๑๕๐ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๑๖ มาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๒๐ วรรคสอง มาตรา ๒๒๒ มาตรา ๒๒๔ มาตรา ๒๓๖ วรรคสอง มาตรา ๒๓๗ มาตรา ๒๓๗ ทวิ มาตรา ๒๓๗ ตี มาตรา ๒๔๐ มาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๓ มาตรา ๒๔๕ และมาตรา ๓๑๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(๓) ความผิดต่อกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการค้าอันเป็น
คอมมิวนิสต์

(๔) ความผิดออกกฎหมายว่าด้วยฉ้อฉล และกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

(๕) ความผิดออกกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ นอกจากคดีที่กำหนดตามมาตรา ๕

(๖) ความผิดออกกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

มาตรา ๑๑ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ ผู้พิพากษาศาลแห่งท้องที่ หรือตุลาการศาลทหารแห่งท้องที่หนึ่งคน และอัยการแห่งท้องที่หรืออัยการทหารแห่งท้องที่หนึ่งคน รวมสามคนเป็นคณะกรรมการมีหน้าที่ตรวจสอบผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษ และส่งรายชื่อต่อศาลแห่งท้องที่ให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาใช้บังคับ เพื่อความสะดวกแก่ศาลแห่งท้องที่นั้นพิจารณาออกหมายส่งปล่อยหรือลดโทษ แล้วแต่กรณี

ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตามคำสั่งที่ขบด้วยกฎหมายซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษ ให้คณะกรรมการดังกล่าวในวรรคหนึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบและส่งรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรีให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาใช้บังคับ เพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาออกคำสั่งปล่อย หรือลดโทษ แล้วแต่กรณี

เมื่อได้มีหมายหรือคำสั่งปล่อยหรือลดโทษแล้ว ให้คณะกรรมการทำบัญชีผู้ซึ่งได้รับพระราชทานอภัยโทษ เก็บไว้ที่เรือนจำหนึ่งฉบับ ส่งศาลหนึ่งฉบับ ส่งกระทรวงมหาดไทยหนึ่งฉบับ และทูลเกล้าฯ ถวายอีกหนึ่งฉบับ

ถ้าการแต่งตั้งกรรมการบางคนตามวรรคหนึ่ง จะไม่สะดวกในการปฏิบัติ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการตามที่เห็นสมควรเป็นกรรมการแทนได้

มาตรา ๑๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับนักโทษตามกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งข้าราชการเป็นคณะกรรมการตามที่เห็นสมควร มีหน้าที่ตรวจสอบผู้ซึ่งได้รับพระราชทานอภัยโทษ และส่งรายชื่อต่อศาลทหารกรุงเทพ ศาลมณฑลทหาร หรือศาลจังหวัดทหาร แล้วแต่กรณี ให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เพื่อความสะดวกแก่ศาลทหารดังกล่าวพิจารณาออกหมายส่งปล่อยหรือลดโทษ แล้วแต่กรณี

ให้นำมาตรา ๑๑ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการนำบทบัญญัติแห่งพระราชกฤษฎีกานี้มาใช้บังคับแก่นักโทษตามกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร นอกจากที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชกฤษฎีกานี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมพิจารณาสั่งเทียบกรณีให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๑๓ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. ดินสุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เจริญพระชนมพรรษาครบ ๔ รอบ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เจริญพระชนมายุครบ ๘๐ พรรษา และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาเจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร สยามบรมราชกุมารี เจริญพระชนมายุครบ ๒๕ พรรษา นับเป็นศุภวารดิถีที่มีความสำคัญยิ่ง สมควรพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องราชทัณฑ์ เพื่อให้โอกาสแก่บุคคลเหล่านั้นกลับประพฤติตนเป็นพลเมืองดี อันจะเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้